

Lovforslag nr. L 136. Fremsat den 22. januar 1997 af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Styrelsesregler mv.)

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 534 af 18. juni 1996, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 3, stk. 2, 2. pkt., ændres »og 16« til: », 16 og § 36, stk. 2 og 5,«.

2. I § 14, stk. 8, indsættes efter »udformning«: »og opbevaring«.

3. I § 14, stk. 9, 1. pkt., ændres »fremmedsprogede« til: »tosprogede«.

4. I § 15, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Antallet af skoledage for børnehaveklasse kan dog nedsættes med indtil 5 dage ved børnehaveklassens start, såfremt skolelederen beslutter at lade børnehaveklasselederen følge sine tidligere elever i 1. klasse i denne periode.«.

5. I § 24, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »klasse-trin«: », jf. dog stk. 2«.

6. I § 24 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan godkende, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.«.

Stk 2 bliver herefter stk. 3.

7. I § 26, stk. 6, indsættes efter »distriktsskolen«: », bortset fra elever, der er henvist til undervisning i henhold til § 5, stk. 7, og § 22«.

8. I § 33, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »undervisning i en«: »amtskommunal«.

9. § 36 affattes således:

»§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 54, indskrives i folkeskolen fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år.

Stk. 2. Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større eller mindre for de enkelte klassetrin. Et barn optages i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig, jf. dog stk. 3, § 3, stk. 2, § 5, stk. 7, og § 22.

Stk. 3. Forældrene har krav på, at deres barn optages i en skole i kommunen uden for distriktet, hvis skolen erklærer sig villig hertil, og det kan ske inden for de rammer, kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 40, stk. 2. Det samme gælder, hvis forældrene fremsætter ønske om skoleskift under skoleforløbet. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse på en anden skole end distriktsskolen, kan kommunalbestyrelsen fastsætte retlingslinjer for, hvilke børn der skal optages først.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at forældrene frit kan vælge mellem distriktsskolen og andre skoler i kommunen. Hvis det ikke er muligt at opfylde alle ønsker om optagelse på en bestemt skole, fastsætter kommunalbestyrelsen retningslinjer for, hvilke børn der skal optages først.

Stk. 5. En elev, der er optaget i en skole, har ret til at fortsætte skolegangen i denne skole, jf. dog § 3, stk. 2, § 5, stk. 7, og § 22, medmindre der gennemføres ændringer i kommunens skolestruktur, eller eleven overflyttes til en anden skole i medfør af § 52. Dette gælder tillige elever, der flytter til en anden bopæl uden for distriktet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om optagelse skal indgives inden en vis frist.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at en elev i særlige tilfælde kan optages eller forblive i en skole i en anden kommune end bopælskommunen, herunder regler om bopælskommunens betaling til skolekommunen.«.

10. I § 40, *stk. 2*, indsættes efter *nr. 3* som nyt nummer:

»4) Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.«.

Nr. 4, 5 og 6 bliver herefter nr. 5, 6 og 7.

11. I § 41, *stk. 1*, ophæves *nr. 2*.

Nr. 3, 4 og 5 bliver herefter nr. 2, 3 og 4.

12. I § 41, *stk. 1, nr. 4*, der bliver nr. 3, ændres »repræsentanter« til: »medarbejderrepræsentanter«.

13. I § 41, *stk. 3*, ændres »nr. 3-6« til: »nr. 3-7«.

14. § 42 affattes således:

»§ 42. Ved hver selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

- 1) 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog § 43, *stk. 1*. Antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentationen for denne skal udgøre mindst 1.
- 2) 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt af og blandt skolens medarbejdere.
- 3) 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Ved skoler, der kun har til og med 5. klassetrin, kan kommunalbestyrelsen efter anmodning fra skolebestyrelsen fravige bestemmelsen om elevrepræsentation i skolebestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra skolebestyrelsen bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 4. Alle skolebestyrelsens medlemmer, jf. *stk. 1*, har stemmeret.

Stk. 5. Formanden for skolebestyrelsen udpeges blandt forældrerepræsentanterne.

Stk. 6. Skolens leder og dennes stedfortræder varetager bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 7. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Stk. 8. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog *stk. 9*, gældende fra den 1. april i det år, der følger efter nyvalg til amtsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog *stk. 11*. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år. Personer, der er ansat på skolen, kan ikke være forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelsen.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan, uanset bestemmelsen i *stk. 8, 1. pkt.*, bestemme, at der skal foretages nyvalg til skolebestyrelsen ved den skole, der modtager alle eller en væsentlig del af eleverne fra en nedlagt skole.

Stk. 10. I de tilfælde, hvor 2 skoler sammenlægges, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at alle skolebestyrelsesmedlemmer fungerer sammen indtil udløbet af de enkelte medlemmers valgperiode.

Stk. 11. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelsen i *stk. 1* ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagskoler eller lignende i særlige tilfælde. Undervisningsministeren kan endvidere i særlige tilfælde fravige bestemmelsen i *stk. 8, 1. pkt.*, om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg.«.

15. § 43, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen kan yde forældre- og elevrepræsentanter vederlag og erstatning for dokumenterede merudgifter i forbindelse med varetagelsen af medlemskab af skolebestyrelsen. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«.

16. I § 44 indsættes som *stk. 10, 11* og *12*:

»*Stk. 10.* Skolebestyrelsens formand udarbejder til hvert møde en dagsorden. Skolebestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol, der efter mødet underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Dagsordenen og beslutningsprotokollen er med de begrænsninger, der følger af lovgivningens

regler om tavshedspligt, tilgængelig for kommunens borgere.

Stk. 11. Skolebestyrelsen afgiver en årlig beretning.

Stk. 12. Skolebestyrelsen indkalder mindst en gang årligt forældrene til et fælles møde til drøftelse af skolens virksomhed. På et sådant møde behandles årsberetningen, jf. stk. 11.«.

17. I § 45 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Skolens leder inddrager skolens elever, gennem elevrådet hvor et sådant forefindes, i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed.«.

18. Efter § 46 indsættes som § 46 a:

»§ 46 a. I kommuner, hvor der ikke er nedsat et fælles rådgivende organ, jf. § 41, stk. 1, nr. 5, afholder kommunalbestyrelsen mindst to gange om året et møde mellem repræsentanter for skolebestyrelserne og kommunen til drøftelse af spørgsmål om det lokale skolevæsens vilkår og udvikling. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at andre kan deltage i møderne.«.

19. § 48 affattes således:

»§ 48. Bestemmelserne i §§ 42 – 46 finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler. Undervisningsministeren kan godkende fravigelser, som er begrundet i skolernes særlige forhold.«.

20. I § 51, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »højere administrativ myndighed«: », jf. dog *stk. 3*«.

21. Efter § 51, *stk. 2*, indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsens afgørelser om søskendemoderation og om fripladser i henhold til § 50, *stk. 2*, kan indbringes for Det Sociale Ankenævn efter Socialministeriets bekendtgørelse om betaling for ophold i dagtilbud for børn.«.

Stk. 3 og *4* bliver herefter *stk. 4* og *5*.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 1997.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som opfølgning på Folketingets forhandlinger i 1989 om de nye styrelsesregler for folkeskolen, der fik virkning fra 1. januar 1990, fremlagde undervisningsministeren i folketingsåret 1993/94 en skriftlig redegørelse om styrelsen af kommunernes skolevæsen. Konklusionen på redegørelsen var, at de nye styrelsesregler i det store hele levede op til Folketingets intentioner. Da udviklingen havde vist, at skolebestyrelserne ikke fuldt ud havde udnyttet de eksisterende muligheder for at få endnu større indflydelse på den enkelte skole, ansås der ikke at være behov for hurtige ændringer af folkeskolens styrelsesregler. Undervisningsministeren afgav samtidig løfte om nøje at ville følge udviklingen på området for at overveje, om der på længere sigt kunne vise sig behov for ændringer i lovgrundlaget. I den anledning nedsatte undervisningsministeren en arbejdsgruppe med et kommissorium udarbejdet efter samtale med de politiske partier.

Arbejdsgruppen, der havde direktøren for Undervisningsministeriets Folkeskoleafdeling som formand, bestod af to af undervisningsministeren personligt udpegede medlemmer samt repræsentanter for Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Skoledirektørforeningen, Danmarks Skolelederforening, Foreningen Skole og Samfund, Danmarks Lærerforening, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund, Danmarks Elev Organisation og Folkeskoleelevernes Landsorganisation. Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i maj 1996 med en rapport med anbefalinger om, dels på hvilken måde en ændring af lovgrundlaget kan medvirke til at øge interessen for og styrke arbejdet i skolebestyrelserne, dels hvilke andre måder der kan tages i anvendelse med henblik herpå.

Dette lovforslag bygger i det væsentlige på arbejdsgruppens anbefalinger. Der er tale om mindre lovjusteringer, idet arbejdsgruppen konkluderer, at der i højere grad er behov for præcisering af og vejledning om det eksisterende lovgrundlag med henblik på en generel opkvalificering af alle folkesko-

lens parter. Der vil derfor blive udarbejdet et omfattende vejledende materiale, der med udgangspunkt i de enkelte aktørers kompetenceområder vil indeholde anbefalinger og eksempler på, hvorledes lovens rammer kan udnyttes bedst muligt.

Herudover indeholder forslaget en præcisering af den enkelte elevs ret til at forblive på den skole, hvor eleven er indskrevet, samt enkelte andre justeringer og præciseringer.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer ingen større administrative konsekvenser og ingen økonomiske konsekvenser.

Forholdet til EU-retten og international ret i øvrigt

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke erhvervsmæssige eller miljømæssige konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ad § 3, stk. 2

Der henvises til bemærkningerne til nr. 9, ad § 36.

Til nr. 2

Ad § 14, stk. 8

Forslaget om, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om afgangsbekræftelsernes opbevaring har til hensigt at skabe parallelitet mellem de forskellige skoleformer, hvor eleverne kan aflægge folkeskolens afgangsprøver, således at eleverne også på dette område bliver stillet lige. Den konkrete udmøntning af bestemmelsen vil blive indarbejdet i ministeriets bekendtgørelse om folkeskolens afsluttende prøver m.v. og karaktergivning i folkeskolen, der gælder for de afsluttende prøver, uanset hvor de aflægges.

Til nr. 3

Ad § 14, stk. 9

Der er alene tale om en teknisk ændring, jf. den ved lov nr. 413 af 22. maj 1996 gennemførte ændring, hvor terminologien »fremmedsprogede elever« blev erstattet af »tosprogede elever«.

Til nr. 4

Ad § 15, stk. 1

Gennem en årrække har der udviklet sig en praksis, der indebærer, at visse elever ikke modtager undervisning i de foreskrevne 200 skoledage. Undervisningen påbegyndes i børnehaveklassen således ofte ca. en uge senere end de øvrige klassetrin for at give børnehaveklasselederen mulighed for at følge sine tidligere elever den første uge i 1. klasse. Hensigten med forslaget er dels at lovfæste ovennævnte praksis, dels at indskærpe, at skoleåret i øvrigt udgør 200 skoledage.

Til nr. 5 og 6

Ad § 24

Forslaget, der ikke medfører nogen indholdsmæssige ændringer af undervisningens indhold i 10. klasse, indebærer, at undervisningsministeren konkret kan godkende oprettelse af en skole, der alene omfatter 10. klasse, herunder godkende de fornødne fravigelser fra lovens bestemmelser om skolebestyrelsens sammensætning og valgperiode. Det forudsættes, at forældrerepræsentanterne altid udgør flertallet i skolebestyrelsen.

Forslaget imødekommer et ønske fra de kommuner, der har fået dispensation til som forsøg at etablere en selvstændig skole for 10. klassetrin, til at kunne videreføre skolerne som permanente efter forsøgsperiodens udløb. Værløse Kommune fik som den første kommune som frikommuneforsøg i 1988 dispensation til at oprette Egeskolen som en selvstændig skole for 10. klassetrin. Herudover er der godkendt en 10. klasseskole i Haderslev, i Brøndby og i Gladsaxe.

Til nr. 7

Ad § 26

Forslaget indebærer alene en præcisering af kommunens forpligtelse til at sørge for befordring af elever, der er henvist til undervisning på anden skole. Se endvidere bemærkningerne til nr. 9, ad § 36.

Til nr. 8

Ad § 33

Forslaget er en præcisering af, at »døgninstitutioner efter bistandsloven« kun omfatter de amtskommunale døgninstitutioner i henhold til bistandslovens § 96. Elever, der på anden måde er omfattet af bistandsloven, fx optaget på et formidlet døgnophold i henhold til bistandslovens § 66, skal derfor fortsat opfylde undervisningspligten i folkeskolen eller på en af de i § 33 i øvrigt angivne måder.

Til nr. 9

Ad § 36

Forslaget til en ændring af § 36 skyldes især ønsket om i videst muligt omfang at sikre den enkelte elevs ret til at forblive i den skole, hvor eleven er indskrevet.

Stk. 1 og 6 er en videreførelse af den gældende bestemmelse.

I stk. 2 præciseres det, at der til hver skole hører et skoledistrikt, hvilket fortsat også gælder skoler, der i henhold til § 24 er henlagt under en anden skoles ledelse. Et skoledistrikt behøver ikke at have samme omfang for samtlige skolens klassetrin, men kan fx være større for skolens ældre end for dens yngre klassetrin. Endvidere tilføjes en henvisning til § 3, stk. 2, således at det præciseres, at børn, der modtager specialundervisning, og som iht. § 22, stk. 3, kan henvises til en skole i en anden kommune, også kan henvises til en anden skole i egen kommune. Det forudsættes, at der lægges afgørende vægt på forældrenes ønsker med hensyn til deres barns skoleplacering ud fra de foreliggende lokale muligheder for opfyldelsen af elevens behov. Forslaget indebærer således ingen realitetsændring. Muligheden for at fravige distriktsbestemmelsen for tosprogede elever iht. § 5, stk. 7, blev fastsat ved lov nr. 413 af 22. maj 1996 om ændring af folkeskoleloven. Som konsekvens af denne præcisering er der tilsvarende sket en præcisering af kommunernes forpligtelse til at befordre eleverne til den skole, som eleverne henvises til, jf. nr. 7, ad § 26.

Stk. 3 omhandler forældrenes ret til altid at kunne søge deres barn optaget på en anden skole end distriktsskolen. Retten modificeres fortsat af, om skolen ud fra saglige kriterier er villig til at optage barnet, samt af at kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for fordeling af børnene, fx om man vil give børn med ældre søskende fortrinnsret i forhold til nærmestboende børn, såfremt ikke alle ønsker om optagelse på en bestemt skole kan imødekommes. Formuleringen »inden for de økonomiske retningslinjer« foreslås erstattet af »inden for de

rammer, kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 40, stk. 2.α.

Stk. 4 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i stk. 3, sidste pkt. og stk. 4 om kommunalbestyrelsens adgang til at beslutte, at forældrene får øget frihed til at vælge en anden skole end distriktsskolen. Ligesom tidligere kan kommunalbestyrelsen vedtage nærmere retningslinjer for fordeling af børnene, der ønsker optagelse på en anden skole end distriktsskolen, hvis der ikke er plads til alle på den ønskede skole. Som noget nyt er det intet lovkrav, at nærmestboende børn skal optages først. Kommunalbestyrelsen vil frit kunne vælge, efter hvilke saglige kriterier børnene skal fordeles, herunder om børn med ældre søskende på skolen skal have forrang for nærmestboende børn.

Stk. 5 lovfæster, at en elev, der er optaget i en skole, som altovervejende hovedregel har krav på at fortsætte sin skolegang på denne skole. Ændring af skoledistrikterne kan derfor ikke få virkning for elever, der er optaget i skolen, bortset fra tilfælde, der er begrundet i ændring af kommunens skolestruktur. Herved forstås oprettelse af en ny skole, nedlæggelse af en eksisterende skole og udvidelse eller reduktion af en skoles omfang med hensyn til antal klassetrin. Det forudsættes herved, at eleverne så vidt muligt overføres samlet.

Ifølge forslaget har en elev endvidere ret til at forblive i den hidtidige skole, hvis eleven flytter til et andet distrikt i samme kommune. Med hensyn til elever, der flytter til anden kommune er det i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 641 af 28. juli 1993 om skolegang i anden kommune end bopælskommunen, jf. § 36, stk. 7, tilsvarende fastsat, at elever normalt har ret til at forblive i den hidtidige folkeskole.

Til nr. 10

Ad § 40

Forslaget svarer til den hidtidige bestemmelse i § 36, stk. 3, 1. pkt., der foreslås overført til § 40, som i øvrigt opregner kommunalbestyrelsens kompetenceområder. Samtidig foreslås indført en høringsret for de berørte skolebestyrelser i forbindelse med distriktsomlægninger som følge af strukturændringer. Det forudsættes, at kommunalbestyrelsen så vidt muligt indhenter en udtalelse fra de berørte skolebestyrelser ved mindre justeringer af distriktsgrænserne i forbindelse med afslutningen af den årlige indskrivning.

Til nr. 11 – 14

Ad § 41 og 42

Forslaget til ændringerne er en opfølgning af arbejdsgruppens anbefalinger.

Som en konsekvens af den foreslåede ændring af § 42, stk. 4, om, at alle repræsentanter får stemmeret, bortfalder den gældende bestemmelse om, at der kun kan tillægges medarbejder- og elevrepræsentanter stemmeret, når forældrenes medlemstal er 7, jf. den foreslåede ændrede formulering af stk. 1, nr. 1. De forældrevalgte medlemmer vil fortsat udgøre flertallet af de stemmeberettigede. Forslaget ændrer ikke bestemmelsen i den gældende bestemmelses stk. 10, der bliver stk. 7, om, at elevrepræsentanterne ikke må overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever og lærere.

§ 42, stk. 2, 3, 5, 7, 9 og 10 er en uændret videreførelse af gældende § 42, stk. 2, 3, 5, 10, 8 og 9.

Forslaget til stk. 6 om, at skolelederens stedfortræder (viceskoleinspektøren/skolens souschef) skal deltage i skolebestyrelsens møder sammen med skolens leder, dvs. uden at have stemmeret, er en opfølgning på arbejdsgruppens anbefalinger. Baggrunden for forslaget er, at det af praktiske grunde anses for hensigtsmæssigt, at viceskoleinspektøren er fast mødedeltager.

Med forslaget til stk. 8 præciseres tidspunktet for forældrerepræsentanternes valgperiode. Forslaget indebærer ingen realitetsændring.

Forslaget til stk. 11, 1. pkt. tager navnlig sigte på kommunale heldagsskoler og lign., hvortil elever med behov for specialundervisning henvises for en kortere periode, hvorefter de vender tilbage til distriktsskolen. Der vil ikke ved sådanne skoler være muligt at udpege forældrerepræsentanter med en 4-årig funktionsperiode, og der er derfor behov for at kunne godkende oprettelse af skolebestyrelser med en forældrerepræsentation, der udpeges af skolebestyrelserne ved kommunens øvrige skoler. Fsv. angår amtskommunale specialskoler henvises til § 48.

Forslaget til stk. 11, 2. pkt. er en opfølgning af arbejdsgruppens anbefaling om, at den 4-årige valgperiode for forældrene fastholdes som hovedregel, men at der i særlige tilfælde er behov for at kunne give dispensation til forskudte eller »rullende valg«, der indebærer, at ca. halvdelen af forældrerepræsentanterne er på valg hvert andet år. Arbejdsgruppen har lagt vægt på, kontinuiteten i skolebestyrelsens arbejde vil være sikret også ved en sådan ordning. Ministeriet har i indeværende valgperiode givet dispensation til en række folkeskoler, som ikke har et fuldt skoleforløb. På disse skoler med få årgange vil forældrene i slutningen af valgperioden ofte ikke længere

have børn på skolen. Der findes derfor behov for at kunne udskifte nogle af forældrerepræsentanterne allerede efter to år, uden at fravigelsen begrundes som et egentligt forsøgs- og udviklingsarbejde. Der tænkes med »særlige tilfælde« på skoler af ovennævnte type samt andre skoler, hvor særlige forhold taler for en ordning med forskudte valg.

Til nr. 15

Ad § 43

Som opfølgning på arbejdsgruppens anbefalinger foreslås som noget nyt, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om vederlag til forældre- og elevrepræsentanter.

Det er hensigten, at kommunalbestyrelsen ligesom i dag skal kunne beslutte at yde mødediæter. De nærmere regler vil blive indeholdt i en ny bekendtgørelse, der vil give mulighed for, at kommunen kan yde diæter med et lavere beløb end i dag, ligesom det vil være muligt også at give diæter eller vederlag til elevrepræsentanter og til skolebestyrelsesmedlemmernes stedfortrædere. Endvidere vil det blive muligt for kommunen, at yde forældrerepræsentanter og elevrepræsentanter et fast vederlag i stedet for diæter.

Der vil i samarbejde med Kommunernes Landsforening bl.a. blive fastsat bestemmelser om størrelsen af mødediæter og det faste vederlag. Det forventes, at vederlæggelse af elevrepræsentanterne vil blive fastsat til en lavere takst end den, der kommer til at gælde for forældrerepræsentanterne, da elevernes indtægter normalt ikke bliver beskattet. Der vil endvidere blive indført mulighed for at yde de nævnte godtgørelser i forbindelse med forældre- og elevrepræsentanters deltagelse i kurser mv., der af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for hvervet.

Herudover er det hensigten, at kommunalbestyrelsen for fremtiden kan yde forældrerepræsentanterne erstatning for de dokumenterede udgifter, der er forbundet med varetagelsen af skolebestyrelseshvervet, således at deltagelse i skolebestyrelsens møder ikke indebærer merudgifter for de pågældende. Det er hensigten, at kommunalbestyrelsen skal kunne godtgøre de udgifter, der er nævnt i § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse, dvs. befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet, godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med fysisk handicap, godtgørelse af dokumenterede udgifter til pasning af syge nære pårørende og dokumenterede nødvendige udgifter til børnepasning. Med hensyn til elevrepræsentanterne forventes det, at de i et nærmere angivet omfang også vil kunne få

erstatning for dokumenterede merudgifter, specielt udgifter til befordring. Med hensyn til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste antages det, at elevernes eventuelle arbejde efter skoletid ikke har en sådan karakter, at det med rimelighed kan danne grundlag for krav på godgørelse af den nævnte art.

Til nr. 16

Ad § 44, stk. 10, 11 og 12,

Gennem en årrække har man drøftet spørgsmålet om, hvorvidt skolebestyrelsens møder skal være åbne med henblik på at skabe større åbenhed om og interesse for skolebestyrelsens virksomhed. Arbejdsgruppen vedr. skolebestyrelser, der ligeledes har drøftet dette spørgsmål, giver udtryk for den opfattelse, at der skal være større åbenhed om skolebestyrelserne, men at dette ikke skal finde sted ved at åbne skolebestyrelsens møder. Med henblik på at øge muligheden for at andre nærmere kan følge skolebestyrelsens arbejde, anbefaler arbejdsgruppen i stedet, at der gives personer uden for skolebestyrelsen mulighed for løbende at følge skolebestyrelsens arbejde, ved at skolebestyrelsen som foreslået som stk. 10 for hvert møde udarbejder en dagsorden og fører en beslutningsprotokol, som skal være offentligt tilgængelig. Herudover kan der aftales andre former for kontakt mellem skolebestyrelsen og forældre til elever på skolen m.fl.

Samtidig foreslås det som stk. 11, at skolebestyrelsen skal udarbejde og afgive en årlig beretning. Beretningen skal indeholde en beskrivelse af det forløbne år, hvorved den bliver et evalueringsredskab for skolens ledelse og et informationsredskab for skolens forældre og andre uden for skolebestyrelsen. Endvidere kan beretningen indeholde en handlingsplan for skolens ledelse for den kommende tid.

Endvidere foreslås det som stk. 12, at skolebestyrelsen forpligtes til at afholde mindst 1 årligt møde med forældrene. Hensigten med forslaget er at give forældrene mulighed for at komme i dialog med skolebestyrelsen om forhold vedrørende skolens virksomhed. Bl.a. af denne grund foreslås det, at behandling af årsberetningen skal finde sted på et sådant møde, hvorved der gives forældrene mulighed for at kommentere og debattere forhold af betydning for skolen med skolebestyrelsen.

Til nr. 17

Ad § 45

Forslaget har baggrund i en anbefaling i rapport om elevs og studerendes sikkerhed og sundhed, afgivet af en tværministeriel arbejdsgruppe, om, at eleverne inddrages i skolernes sikkerhedsarbejde.

Arbejdsmiljølovens regler om sikkerhedsorganisation indebærer, at skolernes sikkerhedsorganisation ikke er forpligtet til at beskæftige sig med sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold, som specifikt vedrører eleverne. Arbejdstilsynet har med brev af 4. oktober 1996 opfordret alle skoler og ungdomsuddannelser til at inddrage elever og studerendes forhold i det omfang, hvor det findes naturligt. Der er således ikke noget til hinder for, at sikkerhedsorganisationen også interesserer sig for elevernes forhold, og i en række situationer vil det også være naturligt, da der fx kan være tæt sammenhæng mellem sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold for undervisere og elever. Sikkerhedsorganisationen kan lade andre end dets egne medlemmer deltage i møderne, og dette gælder også for eleverne.

Arbejdstilsynet er i samarbejde med Undervisningsministeriet ved at ajourføre to risikovejledninger om henholdsvis benyttelse af eldrene maskiner som led i sløjsundervisningen for børn under 18 år (1973) og om elevs sikkerhed i undervisningslaboratoriet (fysik/kemi og biologi) (1985). Når materialet er udsendt til skolerne, har Undervisningsministeriet til hensigt at følge op på dette – eventuelt i form af temahæfter eller lignende.

Til nr. 18

Ad § 46 a

Baggrunden for forslaget er arbejdsgruppens anbefaling om, at der stilles krav til kommunerne om øget dialog med skolebestyrelserne. Forslaget indebærer, at det fortsat ikke skal være en pligt for kommunerne at nedsætte et egentligt rådgivende organ, jf. folkeskolelovens § 41, stk. 1, nr. 5, og den kommunale styrelseslovs regler herom. Hvis den enkelte kommune ikke ønsker at nedsætte et egentligt fælles rådgivende organ, forpligtes kommunen imidlertid til at etablere et fælles forum til drøftelse af det loka-

le skolevæsens vilkår og udvikling. De naturlige deltagere i et sådan forum vil ud over repræsentanter for skolebestyrelserne og kommunalbestyrelsen fx kunne være repræsentanter for andre skoleformer. Der vil ikke blive fastsat nærmere regler om sammensætningen mv. af dette forum, der forudsættes sammensat efter aftale med skolebestyrelserne.

Til nr. 19

Ad § 48

Det foreslås præciseret, at det er undervisningsministeren, der har kompetencen til at godkende fravigelser for så vidt angår styrelsen af de amtskommunale folkeskoler. Forslaget indebærer ingen realitetsændringer.

Til nr. 20 og 21

Ad § 51

I henhold til Socialministeriets bekendtgørelse om betaling for ophold i dagtilbud for børn vil kommunalbestyrelsens afgørelser om søskendemoderation til familier med mere end et barn i dagtilbud og skolefritidsordninger og om økonomisk og socialpædagogisk friplads kunne indbringes for Det Sociale Ankenævn. I henhold til folkeskoleloven vil tilsvarende afgørelser, som kommunalbestyrelsen træffer i relation til børn, der er optaget i en skolefritidsordning, ikke kunne påklages. Der har derfor hersket en uklarhed om, hvorvidt der er klageadgang i sådanne sager, der alene vedrører skolefritidsordningen. Forslaget indebærer, at det af folkeskoleloven kommer til at fremgå, at klageadgangen i Socialministeriets betalingsbekendtgørelse også omfatter de tilsvarende afgørelser vedrørende skolefritidsordningen, således at der sker en direkte ligestilling mellem skolefritidsordningen og dagtilbud i henhold til bistandsloven. Forslaget indebærer i øvrigt ingen realitetsændring.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 3, stk. 2, 2. pkt., ændres »og 16« til: », 16 og § 36, stk. 2 og 5,«.

§ 3. Folkeskolen omfatter en 1-årig børnehaveklasse, en 9-årig grundskole og en 1-årig 10. klasse.

Stk. 2. Til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Undervisningsministeren fastsætter regler herom og kan i denne forbindelse fravige §§ 5, 7, 8, 13, 14 og 16.

Stk. 3. Folkeskolen kan tilbyde eleverne undervisning i deres fritid.

Stk. 4. Folkeskolen kan tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse.

Stk. 5. Folkeskolen kan tilbyde voksne at deltage i folkeskolens undervisning på 8.-10. klassetrin.

Stk. 6. Folkeskolen kan i samarbejde med lokalsamfundets folkeoplysnings- og foreningsliv, det frivillige børne- og ungdomsarbejde, samt andre kredse af interesserede borgere medvirke til eller forestå og koordinere kulturcenteraktiviteter.

2. I § 14, stk. 8, indsættes efter »udformning«: »og opbevaring«.

3. I § 14, stk. 9, 1. pkt., ændres »fremmedsprogede« til: »tosprogede«.

§ 14. I hvert af fagene dansk, matematik, engelsk, tysk og fysik/kemi kan eleverne ved afslutningen af 9. klasse indstille sig til folkeskolens afgangsprøve. Ved afslutningen af 10. klasse kan eleverne i hvert af de nævnte fag indstille sig til enten folkeskolens udvidede

afgangsprøve eller folkeskolens afgangsprøve. Det samme gælder for de elever, der i henhold til § 5, stk. 4, og § 8, stk. 3, har modtaget tilbud om undervisning i fransk i stedet for tysk.

Stk. 2. De elever, der i henhold til § 9, stk. 1, har modtaget tilbud om undervisning i valgfaget fransk, kan ved afslutningen af 9. klasse indstille sig til folkeskolens afgangsprøve og ved afslutningen af 10. klasse enten til folkeskolens udvidede afgangsprøve eller folkeskolens afgangsprøve. Det samme gælder for de elever, der i henhold til § 9 stk. 3, har modtaget tilbud om undervisning i tysk som valgfag.

Stk. 3. I faget latin kan eleverne indstille sig til prøve ved undervisningens afslutning.

Stk. 4. I fagene håndarbejde, sløjd og hjemkundskab kan eleverne indstille sig til afgangsprøve ved afslutningen af 8. klasse eller senere. Undervisningsministeren kan bestemme, at det samme skal gælde andre praktiske betonedede fag, der er omfattet af § 9.

Stk. 5. Opgaverne til de skriftlige prøver stilles af undervisningsministeren. De øvrige opgaver stilles af læreren eller af censor efter ministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 6. Afgørelse om indstilling til prøverne træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og skolen.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal imødekomme anmodninger om indstilling til folkeskolens afsluttende prøver samt foranstaltede afholdelse af disse prøver for personer, der ikke er fyldt 18 år ved skoleårets begyndelse, og som ellers ikke har mulighed for at indstille sig til prøve.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter regler om kravene i de enkelte fag ved prøverne, om indstilling til prøverne, om prøvernes

afholdelse, om bedømmelse og karaktergivning og om afgangsbetingerne udformning.

Stk. 9. Den enkelte skole kan fravige prøvebestemmelserne for elever med særlig behov og for fremmedsprogede elever. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herfor.

4. I § 15, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Antallet af skoledage for børnehaveklasse kan dog nedsættes med indtil 5 dage ved børnehaveklassestart, såfremt skolelederen beslutter at lade børnehaveklasselederen følge sine tidligere elever i 1. klasse i denne periode.«.

§ 15. Skoleåret begynder den 1. august og omfatter 200 skoledage.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter sommerferiens begyndelsestidspunkt og kan udsende en vejledning om feriers og fridages placering.

5. I § 24, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »klassetrin«: », jf. dog stk. 2«.

6. I § 24 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren kan godkende, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.«.

Stk 2 bliver herefter stk. 3.

§ 24. Hver selvstændig skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin. Børnehaveklassen betragtes herved som yngste klassetrin. Skoler, der maksimalt rummer de 3-4 yngste klassetrin, kan henlægges under en anden skoles ledelse, medmindre børnetallet overstiger 100.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om nedlæggelse af en selvstændig skole efter regler fastsat af undervisningsministeren. Endelig beslutning om skolenedlæggelse skal være truffet senest den 1. december året forud for begyndelsen af det skoleår, hvori nedlæggelsen forventes at finde sted.

7. I § 26, stk. 6, indsættes efter »distriktsskolen«: », bortset fra elever, der er henvist til undervisning i henhold til § 5, stk. 7, og § 22«.

§ 26. Kommunalbestyrelsen skal sørge for befording mellem skolen og hjemmet eller dets nærhed af

- 1) børn, der har længere skolevej end 2½ km i børnehaveklasse og på 1.-3. klassetrin, 6 km på 4.-6. klassetrin, 7 km på 7.-9. klassetrin og 9 km i 10. klassetrin, og
- 2) børn, der har kortere skolevej, hvis hensynet til børnenes sikkerhed i trafikken gør det særlig påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for befording til og fra skole af syge og invaliderede elever.

Stk. 3. Amtsrådet, i København og på Frederiksberg kommunalbestyrelse, skal sørge for befording til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 20, stk. 2, nævnte karakter.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse på befording mellem skole og daginstitution eller formidlet dagpleje i henhold til lov om social bistand af elever, der uden for skoletiden er anbragt i daginstitution m.v.

Stk. 5. Forpligtelsen til at sørge for befording efter stk. 1 kan opfyldes ved at henvise eleverne til offentlige trafikmidler eller ved at godtgøre deres udgifter til egen befording.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1 omfatter ikke elever, som undervises i en anden skole end distriktsskolen.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om befording.

8. I § 33, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »undervisning i en«: »amtskommunal«.

§ 33. Undervisningspligten medfører pligt til at deltage i folkeskolens undervisning eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Stk. 2. Børn, der følger undervisningen i en anmeldt fri grundskole, i en statsskole eller i en gymnasieskole, og børn som modtager undervisning i en døgninstitution efter bilstandsloven, eller som modtager hjemmeundervisning efter reglerne i lov om friskoler og private grundskoler m.v., skal ikke deltage i folkeskolens undervisning. Det samme gælder elever, som efter 7. klassetrin deltager i undervisning, der svarer til folkeskolens, på en godkendt efterskole, en husholdningsskole eller en ungdomskostskole.

Stk. 3. Undervisningspligten kan endvidere efter det 7. klassetrin opfyldes ved deltagelse i heltidsundervisning i den kommunale ungdomsskole i henhold til lov om ungdomssko-

Bilag til f. t. l. vedr. folkeskolen

ler samt ved deltagelse i undervisningsforløb i henhold til § 9, stk. 5.

Stk. 4. Skolens leder kan efter forældrenes anmodning, jf. § 54, tillade, at en elev efter 7 års undervisning helt eller delvis opfylder undervisningspligten ved at deltage i erhvervs-mæssig uddannelse eller beskæftigelse, når særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. For elever, der er omfattet af stk. 2, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan betinges af, at eleven deltager i supplerende undervisning i ungdomsskolen.

9. § 36 affattes således:

»§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 54, indskrives i folkeskolen fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år.

Stk. 2. Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større eller mindre for de enkelte klassetrin. Et barn optages i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig, jf. dog stk. 3, § 3, stk. 2, § 5, stk. 7, og § 22.

Stk. 3. Forældrene har krav på, at deres barn optages i en skole i kommunen uden for distriktet, hvis skolen erklærer sig villig hertil, og det kan ske inden for de rammer, kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 40, stk. 2. Det samme gælder, hvis forældrene fremsætter ønske om skoleskift under skoleforløbet. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse på en anden skole end distriktskolen, kan kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer for, hvilke børn der skal optages først.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at forældrene frit kan vælge mellem distriktsskolen og andre skoler i kommunen. Hvis det ikke er muligt at opfylde alle ønsker om optagelse på en bestemt skole, fastsætter kommunalbestyrelsen retningslinjer for, hvilke børn der skal optages først.

Stk. 5. En elev, der er optaget i en skole, har ret til at fortsætte skolegangen i denne skole, jf. dog § 3, stk. 2, § 5, stk. 7, og § 22, medmindre der gennemføres ændringer i kommunens skolestruktur, eller eleven overflyttes til en anden skole i medfør af § 52. Dette gælder tillige elever, der flytter til en anden bopæl uden for distriktet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om optagelse skal indgives inden en vis frist.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at en elev i særlige tilfælde kan optages eller forblive i en skole i en anden kommune end bopælskommunen, herunder regler om bopælskommunens betaling til skolekommunen.«.

§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 54, indskrives i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år.

Stk. 2. Forældrene har krav på, at deres barn optages i skolen i det distrikt, hvor barnet bor eller opholder sig, jf. stk. 3. Forældrene har endvidere krav på, at barnet optages i en skole uden for distriktet, hvis den pågældende skole erklærer sig villig til at optage barnet, og hvis det kan ske inden for de overordnede økonomiske retningslinier, der er lagt af kommunalbestyrelsen. Det samme gælder, hvis forældrene fremsætter ønske om skoleskift under skoleforløbet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastlægger kommunens skoledistrikter og kan træffe beslutning om, hvor mange klasser, der kan oprettes ved de enkelte skoler. Børn optages i skolen i det distrikt, hvor de bor eller opholder sig. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at forældrene frit skal kunne vælge mellem flere eller blandt alle kommunens skoler.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har besluttet, at forældrene frit skal kunne vælge mellem flere eller alle kommunens skoler, og det ikke er muligt at opfylde alle ønsker om optagelse på en bestemt skole, skal nærmestboende børn optages først. Kommunalbestyrelsen fastlægger eventuelle andre nærmere retningslinier for fordelingen af børnene.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om optagelse skal gives inden en vis frist.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at en elev i særlige tilfælde kan optages eller forblive i en skole i en anden kommune end bopælskommunen, herunder regler om bopælskommunens betaling til skolekommunen.

10. I § 40, stk. 2, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet

udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.«

Nr. 4, 5 og 6 bliver herefter nr. 5, 6 og 7.

§ 40. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kommunens skolevæsen og påser, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med skolernes virksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende:

- 1) Bevillinger til skolevæsenet og økonomiske rammer for de enkelte skoler.
- 2) Ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere. Beslutningerne om ansættelse af ledere og lærere træffes efter udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.
- 3) Skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til klassetrin, specialundervisning og specialpædagogisk bistand efter § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, og skolefritidsordning efter § 3, stk. 4. Beslutningerne træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.
- 4) Rammer for klassedannelsen, elevernes timetal og specialundervisningen m.v.
- 5) Generelle retningslinier for skolernes virksomhed efter § 3, stk. 5 og 6.
- 6) Andre spørgsmål, der ikke er henlagt til de enkelte skoler, herunder specialpædagogisk bistand efter § 4, stk. 1, henvisning til undervisning på andre skoler, retningslinier om indskrivning og optagelse, hel eller delvis fri forplejning samt skolebiblioteksordningen i kommunen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen godkender skolernes læseplaner efter forslag fra de enkelte skolebestyrelser.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne bortset fra de beføjelser, der følger af bevillings- og arbejdsgiverkompetencen.

11. I § 41, stk. 1, ophæves nr. 2.

Nr. 3, 4 og 5 bliver herefter nr. 2, 3 og 4.

12. I § 41, stk. 1, nr. 4, der bliver nr. 3, ændres »repræsentanter« til: »medarbejderrepræsentanter«.

13. I § 41, stk. 3, ændres »nr. 3-6« til: »nr. 3-7«.

§ 41. Kommunalbestyrelsen fastsætter efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne en vedtægt for styrelsen af kommunens skolevæsen. Vedtægten skal indeholde bestemmelser bl.a. om:

- 1) Antallet af forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen.
- 2) Stemmeberettigede medlemmer i skolebestyrelsen, jf. § 42, stk. 4.
- 3) Udpegning af eventuelt kommunalbestyrelsesmedlem til skolebestyrelsen, jf. § 42, stk. 3.
- 4) Fremgangsmåden ved valg af repræsentanter til skolebestyrelsen.
- 5) Sammensætning af eventuelle fælles rådgivende organer for kommunens skolevæsen.

Stk. 2. Vedtægten skal endvidere indeholde en beskrivelse af eventuelle beføjelser, der er delegeret til skolebestyrelsen i medfør af § 40, stk. 4.

Stk. 3. I et bilag til vedtægten optages de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet vedrørende skolestrukturen m.v., jf. § 40, stk. 2, nr. 3-6.

14. § 42 affattes således:

»§ 42. Ved hver selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

- 1) 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog § 43, stk. 1. Antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentationen for denne skal udgøre mindst 1.
- 2) 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt af og blandt skolens medarbejdere.
- 3) 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved skoler, der kun har til og med 5. klassetrin, kan kommunalbestyrelsen efter anmodning fra skolebestyrelsen fravige bestemmelsen om elevrepræsentation i skolebestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra skolebestyrelsen bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 4. Alle skolebestyrelsens medlemmer, jf. stk. 1, har stemmeret.

Stk. 5. Formanden for skolebestyrelsen udpeges blandt forældrerepræsentanterne.

Stk. 6. Skolens leder og dennes stedfortræder varetager bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 7. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Stk. 8. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog stk. 9, gældende fra den 1. april i det år, der følger efter nyvalg til amtsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog stk. 11. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år. Personer, der er ansat på skolen, kan ikke være forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelsen.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan, uanset bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., bestemme, at der skal foretages nyvalg til skolebestyrelsen ved den skole, der modtager alle eller en væsentlig del af eleverne fra en nedlagt skole.

Stk. 10. I de tilfælde, hvor 2 skoler sammenlægges, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at alle skolebestyrelsesmedlemmer fungerer sammen indtil udløbet af de enkelte medlemmers valgperiode.

Stk. 11. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelsen i stk. 1 ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler eller lignende i særlige tilfælde. Undervisningsministeren kan endvidere i særlige tilfælde fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg.«

§ 42. Ved hver selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

- 1) 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog § 43, stk. 1. Antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis medarbejderrepræsentanterne tillægges stemmeret. Antallet af forældrerepræsentanter skal ligeledes være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentation for denne skal udgøre mindst 1.

- 2) 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt af og blandt skolens medarbejdere.

- 3) 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved skoler, der kun har til og med 5. klassetrin, kan kommunalbestyrelsen efter anmodning fra skolebestyrelsen fravige bestemmelsen om elevrepræsentation i skolebestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra skolebestyrelsen bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 4. Forældrerepræsentanterne har stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at repræsentanterne for lærerne og de øvrige medarbejdere også skal have stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, at eleverne skal have stemmeret, herunder om stemmeretten skal begrænses til særlige sager. Forældrerepræsentanterne skal altid udgøre flertallet af de stemmeberettigede medlemmer.

Stk. 5. Formanden for skolebestyrelsen udpeges blandt forældrerepræsentanterne.

Stk. 6. Skolens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 7. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog stk. 8. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år. Personer, der er ansat ved skolen, kan ikke være forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelsen.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 7, 1. pkt., bestemme, at der skal foretages nyvalg til skolebestyrelsen ved den skole, der modtager alle eller en væsentlig del af eleverne fra en nedlagt skole.

Stk. 9. I de tilfælde, hvor 2 skoler sammenlægges, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at alle skolebestyrelsesmedlemmer fungerer sammen indtil udløbet af de enkelte medlemmers valgperiode.

Stk. 10. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

15. § 43, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen kan yde forældre- og elevrepræsentanter vederlag og erstatning for dokumenterede merudgifter i forbindelse med varetagelsen af medlemskab af

skolebestyrelsen. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

§ 43. Undervisningsministeren fastsætter regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen.

Stk. 2. En forældrerepræsentant mister sin valgbarhed, når barnet optages i en af de skoler, der er nævnt i § 33, stk. 2. En forældrerepræsentant kan forlange at blive fritaget for medlemskab af skolebestyrelsen, hvis barnet udskrives af skolen. Om fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt gælder de samme bestemmelser, som er fastsat i lov om kommunale valg.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan yde forældrerepræsentanterne diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. efter regler svarende til bestemmelserne i lov kommunernes styrelse.

16. I § 44 indsættes som *stk. 10, 11 og 12*:

»Stk. 10. Skolebestyrelsens formand udarbejder til hvert møde en dagsorden. Skolebestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol, der efter mødet underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Dagsordenen og beslutningsprotokollen er med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, tilgængelig for kommunens borgere.

Stk. 11. Skolebestyrelsen afgiver en årlig beretning.

Stk. 12. Skolebestyrelsen indkalder mindst en gang årligt forældrene til et fælles møde til drøftelse af skolens virksomhed. På et sådant møde behandles årsberetningen, jf. stk. 11.«

§ 44. Skolebestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen fastsætter, jf. § 40, og fører i øvrigt tilsyn med skolens virksomhed.

Stk. 2. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder om

- 1) undervisningens organisering, herunder elevernes timetal på hvert klassetrin, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser,
- 2) samarbejdet mellem skole og hjem,
- 3) underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen,
- 4) arbejdets fordeling mellem lærerne og

5) fællesarrangementer for eleverne i skoletiden, lejrskoleophold, udsendelse i praktik m.v.

Stk. 3. Skolebestyrelsen godkender inden for de økonomiske rammer, der er fastlagt for skolen, skolens budget.

Stk. 4. Skolebestyrelsen godkender undervisningsmidler og fastsætter ordensregler.

Stk. 5. Skolebestyrelsen godkender inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte retningslinier, om voksne skal kunne deltage i folkeskolens undervisning i henhold til § 3, stk. 5, og fastsætter principper herfor.

Stk. 6. Skolebestyrelsen godkender inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte retningslinier, om skolens virksomhed skal omfatte aktiviteter i henhold til § 3, stk. 6, og fastsætter principper herfor.

Stk. 7. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere og lærere, jf. § 40, stk. 2, nr. 2.

Stk. 8. Skolebestyrelsen udarbejder forslag til kommunalbestyrelsen om skolens læseplaner. Skolebestyrelsen afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om forsøgs- og udviklingsarbejde i det omfang, det overskrider de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

Stk. 9. Skolebestyrelsen kan afgive udtalelse og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører den pågældende skole. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse om alle spørgsmål, som kommunalbestyrelsen forelægger den.

17. I § 45 indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Skolens leder inddrager skolens elever, gennem elevrådet hvor et sådant forefindes, i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed.«

§ 45. Ved hver selvstændig skole ansættes en leder. Skolens leder har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Skolelederen leder og fordeler arbejdet mellem skolens ansatte og træffer alle konkrete afgørelser vedrørende skolens elever.

Stk. 3. Skolens leder udarbejder forslag til skolebestyrelsen vedrørende principper for skolens virksomhed m.v., jf. § 44, stk. 2, og forslag til skolens budget, jf. § 44, stk. 3, inden

for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer, jf. § 40, stk. 2, nr. 1.

Stk. 4. Skolens leder udøver sin virksomhed i samarbejde med de ansatte.

18. Efter § 46 indsættes som § 46 a:

»§ 46 a. I kommuner, hvor der ikke er nedsat et fælles rådgivende organ, jf. § 41, stk. 1, nr. 5, afholder kommunalbestyrelsen mindst to gange om året et møde mellem repræsentanter for skolebestyrelserne og kommunen til drøftelse af spørgsmål om det lokale skolevæsens vilkår og udvikling. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at andre kan deltage i møderne.«

§ 46. Ved hver skole dannes et pædagogisk råd, som er rådgivende for skolens leder. Rådet består af alle medarbejdere, der varetager undervisningsopgaver og andre pædagogiske opgaver på skolen.

Stk. 2. Ved hver skole, som har 5. eller højere klassetrin, danner eleverne et elevråd.

19. § 48 affattes således:

»§ 48. Bestemmelserne i §§ 42-46 finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler. Undervisningsministeren kan godkende fravigelser, som er begrundet i skolenes særlige forhold.«

§ 48. Bestemmelserne i §§ 42-46 finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler med de modifikationer, der følger af de amtskommunale folkeskoler's særlige forhold.

20. I § 51, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »højere administrativ myndighed«: »), jf. dog stk. 3«.

21. Efter § 51, stk. 2, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser om søskendemoderation og om fripladser i henhold til § 50, stk. 2, kan indbringes for Det Sociale Ankenævn efter Socialministeriets bekendtgørelse om betaling for ophold i dagtilbud for børn.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 51. Klage over afgørelser, der er truffet af de enkelte skoler, kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for de kommunale myndigheder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af kommunalbestyrelsen vedrørende det kommunale skolevæsen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om, at visse afgørelser kan indbringes for ministeren.

Stk. 3. Amtsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af amtsrådet vedrørende det kommunale skolevæsen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Amtsrådets afgørelser om undervisning i henhold til § 20, stk. 2, kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes af de myndigheder, organisationer eller personer, som afgørelsen angår.

Skriftlig fremsættelse (22. januar 1997)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Styrelsesregler m.v.).

(Lovforslag nr. L 136).

Det foreliggende lovforslag fremsættes efter drøftelser med forligspartierne bag folkeskoleloven.

Som opfølgning på mit løfte til Folketinget i folketingsåret 1993/94 om at ville følge udviklingen på skolestyrelsesområdet nedsatte jeg en arbejdsgruppe med et kommissorium udarbejdet efter samtale med de politiske partier. Arbejdsgruppen, der bestod af alle folkeskolens parter, afgav i sommeren 1996 en rapport med anbefalinger om, på hvilken måde en ændring af lovgrundlaget kan medvirke til at øge interessen for og styrke samarbejdet i skolebestyrelserne, dels hvilke andre måder der kan tages i anvendelse med henblik på at opnå dette.

Dette lovforslag bygger i det væsentlige på arbejdsgruppens anbefalinger og erfaringerne i øvrigt fra den forløbne tid.

For at skabe større åbenhed om og interesse for skolebestyrelsens arbejde foreslås det, at skolebestyrelsen skal gøre dagsordner og beslutningsprotokoller offentlige tilgængelige. Skolebestyrelsen skal endvidere afgive en årlig beretning, der skal fungere som evalueringsredskab indadtil, som et informationsredskab udadtil og som en handlingsplan for den kommende tid. Skolebestyrelsen skal afholde mindst et årligt møde med forældrene, hvor bl.a. årsberetningen skal drøftes. De kommuner, der ikke ønsker at oprette egentlige rådgivende organer, bliver forpligtet til at afholde mindst to årlige møder med repræsentanter for skolebestyrelserne. Dette skulle tilsammen kunne bidrage til øget dialog og forståelse skolens parter imellem.

Forslaget indebærer desuden, at medarbejder- og elevrepræsentanter får stemmeret på lige fod med forældrerepræsentanterne, at skolelederens stedfortræder deltager i skolebestyrelsens møder sammen med skolens leder, samt at der gives mulighed for forskudte valg i særlige tilfælde. Endvidere foreslås det, at der bliver fastsat nærmere regler for vederlæggelse af skolebestyrelsens medlemmer.

Som yderligere opfølgning på arbejdsgruppens anbefalinger har vi påbegyndt udarbejdelsen af et omfattende vejledende materiale til brug for skolebestyrelserne m.fl. Den endelige udarbejdelse af dette materiale afventer behandlingen af det foreliggende lovforslag.

Herudover foreslås det, at kommunerne efter ansøgning kan få en godkendelse til at oprette selvstændige 10. klasseskoler. Interessen herfor er stigende, og de erfaringer vi allerede har hermed er overvejende meget positive.

Lovforslaget indeholder herudover mindre ændringer og justeringer. Således bliver det præciseret, at undervisningspligten på sociale døgnopholdssteder kun kan opfyldes på døgninstitutioner, som amtsrådet har ansvaret for, ligesom det bliver præciseret, i hvilke tilfælde en elev kan flyttes til en anden skole mod forældrenes ønske.

Endvidere foreslås en legalisering af en årelang praksis, hvor børnehaveklassen starter senere end de øvrige klasser i de tilfælde, hvor børnehaveklassen følger den nye 1. klasse den første uge af skoleåret.

Som opfølgning af anbefaling i den tværmønstre rapport om elevers og studerendes sikkerhed og sundhed foreslås det, at eleverne inddrages i skolens sikkerhedsarbejde.

Desuden foreslås en mindre justering og præcisering af bestemmelserne om skoledistrikter, om de amtskommunale folkeskoler, og om klageadgangen vedrørende kommunalbestyrelsens afgørelser i sager vedrørende sø-

skendemoderation og fripladser i skolefritidsordningen.

Herudover foreslås indført en adgang til at udforme et fælles regelsæt for opbevaring af afgangsbeviser gældende for alle de skoleformer, hvor eleverne kan aflægge folkeskolens afgangsprøver.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.